

**Godišnji izvještaj o radu
Centra za klimatske promjene, prirodne resurse i
energiju
Univerziteta Donja Gorica
za 2025. godinu**

SADRŽAJ:

1. O CENTRU	4
2. PROJEKTI	7
3. OSTVARENA SARADNJA	15
4. UČEŠĆE NA NAJVAŽNIJIM KONFERENCIJAMA I OSTALIM DOGAĐAJIMA	21
5. VIDLJIVOST U JAVNOSTI I MEDIJIMA	32
6. OSTALO	39
7. FINANSIJSKI REZULTAT	40
8. ZAKLJUČAK	41

KONTAKT:

NVO Centar za klimatske promjene, prirodne resurse i energiju Univerziteta Donja Gorica

Oktoih 1, 81000 Podgorica, Crna Gora

Telefon/Fax: +382 20 410707

E-mail: ccnre@udg.edu.me

Web site: <https://ccc.udg.edu.me/>

<https://www.facebook.com/CCCNRE>

<https://www.linkedin.com/company/center-for-climate-change-natural-resources-and-energy/>

<https://www.instagram.com/ccnre.me/>

<https://x.com/ccnre>

<https://www.youtube.com/channel/UCVsEfN6XDiAXj9jXZzfMvKA>

1. O CENTRU

- ✓ Centar za klimatske promjene, prirodne resurse i energiju Univerziteta Donja Gorica je nevladina organizacija čiji je rad usmjeren da, na osnovu naučnih podataka, primijenjenog istraživanja i edukacije u svim oblastima Zelene agende (Poglavlja 27 – životna sredina i klimatske promjene, tj. Klastera 4 – zelena agenda i održiva mobilnost), doprinese rješavanju problema izazvanih klimatskim promjenama i degradacijom životne sredine, kao i edukaciji na različitim nivoima.
- ✓ Centar je osnovan 2017. godine uz veliku podršku profesora **Rajendra K. Pachauri-ja**, koji je 2007. godine primio **Nobelovu nagradu** u svojstvu predsjedavajućeg UN Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (Intergovernmental Panel on Climate Change - IPCC).
- ✓ Centar ima razvijenu eksternu multidisciplinarnu mrežu saradnika koju čine istraživači iz oblasti: ekonomije, biologije, hemije, fizike, geografije, sociologije, prava, inženjerstva, IT, kao i predstavnici poslovnog sektora i medija.

MISIJA:

Misija Centra je da, kroz multidisciplinarni pristup u rješavanju ekoloških problema i klimatske krize, istraživanje, obrazovanje, inovacije i informisanje, da doprinos u integraciji mega trendova iz zelene agende u principe ekonomskog rasta i razvoja.

VIZIJA:

Vizija Centra je izgradnja klimatski neutralnog, resursno efikasnog, cirkularnog i konkurentnog društva sa minimalnim emisijama zagađenja u svim segmentima životne sredine.

Dosadašnje aktivnosti i planovi:

- ✓ U dosadašnjem radu, Centar je realizovao projekte koji se odnose na: zelenu ekonomiju, zaštitu prirode, usluge ekosistema, obrazovanje i nastavu - postdiplomski studijski smjer „Održivi razvoj“ na UDG, upravljanje otpadom, klimatsku neutralnost, koncept nultog otpada, energetske tranzicije, adaptaciju na klimatske promjene, upravljanje hemikalijama, upravljanje tekstilnim

otpadom, pregovarački proces u Poglavlju 27 – Životna sredina i klimatske promjene, obrazovanje o klimatskim promjenama, klimatsku diplomatiju, ESG standarde.

✓ Centar svojim stručnim kapacitetima daje doprinos i ispunjavanju zahtjeva i obaveza iz **pregovora sa EU u Poglavlju 27 koje se odnosi na životnu sredinu i klimatske promjene, digitalnim inovacijama u oblasti životne sredine i klimatskih promjena, kao i uspostavljanju održivog finansiranja (sa fokusom na ESG) i koncepta održivog razvoja.**

✓ Naš cilj je da pozicioniramo Centar kao središte **interdisciplinarnih fundamentalnih i primijenjenih istraživanja** u oblasti zaštite svih segmenata životne sredine i očuvanja prirodnih resursa, rješavanja izazova koji se odnose na gubitak biodiverziteta i negativnih uticaja klimatskih promjena, dekarbonizacije i energetske tranzicije, izgradnje zelene, cirkularne i klimatski neutralne ekonomije.

Članstvo u mrežama i pokretima:

- ✓ Član POP (“Protect Our Planet”) pokreta;
- ✓ Član UN Sustainable Development Solutions Network (SDSN) (UN mreže za održiva rješenja).

Memorandumi o saradnji:

- ✓ Memorandum o saradnji u oblasti životne sredine i klimatskih promjena sa Glavnim gradom Podgorica;
- ✓ Memorandum o saradnji u oblasti ESG principa u korporativnom poslovanju i dekarbonizaciji sa AvantGarde Group i E3 Consulting;
- ✓ Strateško partnerstvo sa Centrom za demokratsku tranziciju (CDT) u oblasti borbe protiv dezinformacija o klimatskim promjenama;
- ✓ Memorandum o poslovno-tehničkoj saradnji sa Deponijom d.o.o. Podgorica.

Tim Centra u 2025. godini:

dr Ivana VOJINOVIĆ – direktorica;
mr Andrija LEOVAC - istraživač;
mr Matija ĐUKANOVIĆ- istraživač;
Monika ĐONOVIĆ - pripravnica;

Samantha SLOTA – studentkinja na praksi.

2. PROJEKTI

Izveštavanje za budućnost: ESG okviri za klimatsku odgovornost privrednih subjekata

Period realizacije: decembar 2024- jun 2025.

Status: Lider projekta

Finansiran od strane: Fonda za zaštitu životne sredine (Eko fonda) (82%) i kofinansiran od strane Centra (18%)

Opšti cilj projekta: Da da doprinos održivom razvoju i povećanju transparentnosti privrednih subjekata kroz uvođenje ESG (Environmental, Social and Governance) standarda u nefinansijsko izvještavanje, čime će se poboljšati njihov uticaj na životnu sredinu i društvo, kao i unaprijediti korporativno upravljanje.

U okviru projekta urađeno je sljedeće:

- ✓ Izrađen je **Priručnik za nefinansijsko izvještavanje za privredu i banke „Poslovanje s pogledom na budućnost: ESG izvještavanje za privredu i banke“**, koji pruža pregled ključnih propisa i standarda koji se odnose na održivo poslovanje u okviru Evropske unije (EU).
- ✓ **Sprovedeno je Istraživanje** o nivou informisanosti privrede o konceptu nefinansijskog izvještavanja i ESG standarda, spremnosti da se usvoje ESG standardi, pozitivnim stranama ovog procesa za podsticanje konkurentnosti, stepenu integracije ovih standarda u poslovanje, izazovima sa kojima se suočavaju u tom procesu, percepciji važnosti ESG standarda, vezi između veličine preduzeća i nivoa informisanosti o ESG standardima. Istraživanje je obuhvatilo 345 preduzeća iz različitih sektora i regiona Crne Gore.
- ✓ **Sprovedena je Digitalna kampanja** u vidu izrade 3 (tri) infografika koja su postavljena na društvene mreže Centra (Facebook, Instagram, LinkedIn i X).
- ✓ **Sprovedena je Medijska kampanja**, na način da je projekat imao ukupno 18 (osamnaest) medijskih predstavljanja, od čega se 5 (pet) odnosilo na TV stanice (TV Gradska, RTV Nikšić, TV E (dva puta) i TV Vijesti), 10 (deset) na portale (Vijesti, Pobjeda, CDM, Antena M, Mina, Gradska, Standard, RTV NK, Eco portal i Borba), 2 (dva) na štampane medije (Pobjeda i Dan) i 1 (jedno) na objavu na You Tube (agencija Mina Business).
- ✓ **Održana je Konferencija u Podgorici, pod nazivom „Vrijeme za ESG: Novi standardi za održivi razvoj Crne Gore“** (13.06.2025), koja je okupila 64 učesnika. Uvodna izlaganja imali su Draško BOLJEVIĆ, direktor Eko fonda i Ivana VOJINOVIĆ, direktorica Centra za klimatske promjene UDG, dok je ključna govornica bila Biljana BRAITHWAITE, osnivačica i izvršna direktorica

Sustineri Partners. Učesnici Prvog panela bili su: Damir GUTIĆ, ministar socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Princ Nikola PETROVIĆ NJEGOŠ i Marko VUKAŠINOVIĆ generalni direktor za međunarodnu saradnju u Ministarstvu prosvjete nauke i inovacija. Učesnici Drugog panela bili su: Branislav RADULOVIĆ, član Senata Državne revizorske institucije, Gordana RADOJEVIĆ, predsjednica Društva statističara i demografa Crne Gore i Vesna MILOVIĆ, pomoćnica direktora Deponija D.O.O Podgorica. Tokom konferencije razmatrani su ključni aspekti ESG pristupa, uključujući smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu i emisija gasova s efektom staklene bašte, unaprijeđenje društvene odgovornosti kompanija kroz brigu o zaposlenima i lokalnim zajednicama, kao i jačanje upravljačkih struktura zasnovanih na transparentnosti, etičnosti i odgovornom donošenju odluka. Konferenciju su medijski ispratili: TV E, TV Vijesti, novinska agencija Mina Business, dnevne novine Pobjeda i Dan. Moderatorica događaja bila je Bojana BOJOVIĆ GOLIJANIN, novinarka.

“ECOBASE“ („Eco-Friendly Nature-based solutions to mitigate soil degradation“) – „Ekološka rješenja za suzbijanje degradacije zemljišta“

Period realizacije: septembar 2024-avgust 2027.

Status: Partner na projektu

Finansiran od strane: Interreg VI-B IPA Jadransko-jonski program (ADRION)

Opšti cilj projekta: Da razvija inovativna rješenja za unaprijeđenje održivog upravljanja zemljištem i podršku lokalnim zajednicama.

U okviru projekta urađeno je sljedeće:

✓ Izrađen je **Sveobuhvatni izvještaj o regionalnim izazovima i potrebama u vezi sa zdravljem zemljišta za Crnu Goru**, koji predstavlja strukturiranu analizu stanja zdravlja zemljišta u regionima učesnicima. Njegova izrada uključivala je opsežno prikupljanje podataka, strukturirane intervjuje i angažovanje sa subjektima iz poljoprivrednog sektora i kreatorima politike. Centar je prikupio kritične kvalitativne i kvantitativne podatke, izvršio analizu zainteresovanih strana i formulisao SWOT analizu za upravljanja zemljištem Crne Gore, osiguravajući da je doprinos Crne Gore usklađen sa širim ciljevima projekta ECOBASE. Sveobuhvatni izvještaj o regionalnim izazovima i potrebama u vezi sa zdravljem zemljišta dio je Transnacionalnog akcionog plana za upravljanje zdravljem zemljišta.

✓ **Održano je 16 intervjuja sa zainteresovanim stranama, koje su i potpisale Memorandum o razumijevanju** (uključujući Voli, najvećeg poljoprivrednog proizvođača u Crnoj Gori i vodećeg lanca supermarketa; 13. Jul Plantaže, najznačajnijeg proizvođača grožđa u zemlji, koji upravlja najvećim pojedinačnim vinogradom u Evropi; Naše Voće, najvećeg proizvođača voća u Crnoj

Interreg

Co-funded by
the European Union

IPA ADRION

ECOBASE

Gori; kao i Barsku Uljaru, vodećeg proizvođača maslinovog ulja u zemlji).

✓ Izrađen je **Transnacionalni plan održivosti**, čiji je Centar bio koordinator. Naš tim je koordinirao doprinose projektnih partnera, uključujući ACCI, CCIAA PD, KGZPTUJ, AGRIF, GJIROKASTER i IAS. Transnacionalni plan održivosti u dijelu koji se odnosi na Crnu Goru uključuje sveobuhvatnu analizu trendova degradacije zemljišta, sa posebnim fokusom na eroziju, krčenje šuma i napuštanje zemljišta u ruralnim i poljoprivrednim zonama.

✓ **ECOBASE projekat je predstavljen na dva nacionalna TV programa** (Intervju koordinatorke projekta uživo u Jutarnjem programu „Dobro jutro Crna Gora“ na RTCG i intervju u emisiji „Snaga sela“ na RTV Nikšić).

✓ Predstavnici Centra učestvovali su na **tri sastanka projektnih partnera**, i to u: Patri (Grčka) u januaru 2025, Padovi (Italija) u junu 2025. godine i Gjirocastro (Albanija) u novembru 2025. godine.

U okviru projekta urađeno je sljedeće:

✓ Tokom septembra 2025. godine **organizovana su tri događaja (fokus grupe) za angažovanje zajednice u Pljevljima, Podgorici i Nikšiću**. Fokus grupe su održane na teme „Pravedna energetska tranzicija u Pljevljima – prijetnje i prilike“, „Čisti vazduh u Nikšiću – prijetnje i prilike“ i „Čist vazduh u Podgorici – prijetnje i prilike“. Svrha ovih događaja/fokus grupa za angažovanje zajednice bila je uključivanje lokalnih zainteresovanih strana u otvoreni dijalog o ekološkim, društvenim i ekonomskim izazovima sa kojima se suočavaju njihove zajednice, sa posebnim osvrtom na kvalitet vazduha, energetska tranziciju, upravljanje otpadom i širi prelazak na zeleni industrijski razvoj. Svaki događaj je okupio predstavnike lokalnih samouprava, javnih preduzeća, organizacija civilnog društva, industrije i akademske zajednice, kako bi razgovarali o ključnim pitanjima, razmijenili perspektive i identifikovali mogućnosti za održiva rješenja na lokalnom nivou. Učesnici su istakli potrebu za snažnijom političkom posvećenošću, efikasnijom primjenom propisa i boljim korišćenjem EU i međunarodnih fondova, uz kontinuiran dijalog i aktivno učešće građana. Ispred Centra, sva tri događaja vodio je mr Luka MITROVIĆ.

✓ Sa tri događaja za angažovanje zajednice u Pljevljima, Podgorici i Nikšiću, **pripremljeni su sažeti izvještaji koji sumiraju osnovne preporuke i sugestije**.

"Green Impact" („Global Resilience through Educational Environmental Networks for Institutional Management, Professional Advancement and Community Transformation”) – “Globalna otpornost kroz obrazovne ekološke mreže za institucionalno upravljanje, stručno usavršavanje i transformaciju zajednice”“

Period realizacije: novembar 2025-novembar 2028.

Status: Partner na projektu

Finansiran od strane: EU (Erasmus + program)

Opšti cilj projekta: Snaženje visokoškolskih institucija (HEI) na Zapadnom Balkanu da postanu lideri u održivosti, integrisanjem principa zelenog razvoja u upravljanje, kurikulume, istraživanja i operativne procese, kroz cjeloviti institucionalni pristup.

U okviru projekta urađeno je sljedeće.

- ✓ Održan je kick off sastanak u Plovdivu (Bugarska) u decembru 2025. godine.
- ✓ Lider projekta je Agraren Universitet - Plovdiv (Bugarska), dok su pored Centra partneri: Universidad De Almeria (Španija), Universiteti Fan S Noli Korce (Albanija), Universiteti Bujqesor I Tiranës (Albanija), Universiteti Publik Kadri Zeka (Kosovo), Kolegji Aab (Kosovo) i Univerzitet Crne Gore (Crna Gora).

3. OSTVARENA SARADNJA

✓ **Potpisan Memorandum o poslovno-tehničkoj saradnji sa Deponijom d.o.o. Podgorica**

Centar za klimatske promjene UDG potpisao je 19. decembra 2025. godine Memorandum o poslovno-tehničkoj saradnji sa Deponijom d.o.o. Podgorica, sa ciljem jačanja zaštite životne sredine i razvoja održivih i inovativnih rješenja. Memorandum su potpisali direktorica Centra Ivana VOJINOVIĆ i izvršni direktor Deponije Aleksandar BOŽOVIĆ, čime je uspostavljen okvir za zajedničko djelovanje u oblasti stručnih, obrazovnih i razvojnih aktivnosti.

Saradnja će biti fokusirana na unaprijeđenje sistema upravljanja komunalnim otpadom, održivo korišćenje prirodnih resursa, povećanje energetske efikasnosti, kao i podizanje ekološke svijesti, sa posebnim akcentom na mlade.

✓ **Film „Otpad od tekstila“ prikazan na TV E**

Film Centra za klimatske promjene UDG „Otpad od tekstila“, koji se bavi sve većom prijetnjom po životnu sredinu i zdravlje ljudi (tekstilni otpad), prikazan je u cjelosti (trajanje od 9 minuta) u oktobru 2025. godine u emisiji „Građanski ugao“ na TV E.

U septembru 2025, Centar za klimatske promjene UDG ugostio je Gilada SHADMONA, generalnog direktora Ministarstva za regionalnu saradnju Izraela. Delegaciju su činile i: Alexandra BEN ARI, zamjenica ambasadorke Izraela u Beogradu, koja na nerezidentnoj osnovi pokriva Crnu Goru, Shelly PERETS, portparola Ministarstva za regionalnu saradnju Izraela, i Danijela PEJIĆ, predstavnica ambasade Izraela u Beogradu.

Ispred Centra, sastanku su prisustvovali dr Ivana VOJINOVIĆ (direktorica Centra) i mr Andrija LEOVAC, istraživač u Centru. Tokom sastanka razgovarano je o mogućnostima jačanja projektne i istraživačke saradnje u oblastima: inovacija, održivih tehnologija, zaštite životne sredine i klimatskih promjena.

✓ Nacionalna ekološka kampanja „Čuvaj da te čuva“

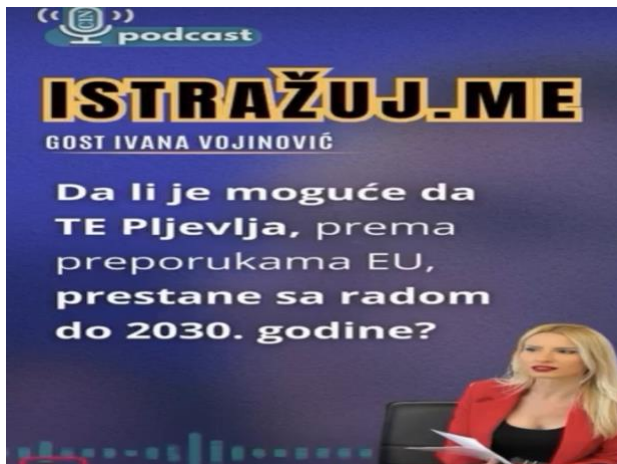
Centar za klimatske promjene UDG je jedan od partnera Nacionalne ekološke kampanje „Čuvaj da te čuva“, koju koordinira Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, u saradnji i uz snažnu podršku i aktivno učešće širokog spektra društvenih aktera. Cilj kampanje je jačanje svijesti javnosti o značaju zaštite životne sredine i odgovornog odnosa prema prirodnim resursima u Crnoj Gori. Ista je zvanično započeta u junu 2025. godine događajem koji su otvorili Milojko SPAJIĆ, Predsjednik Vlade Crne Gore i Johann SATTLER, ambasador Evropske unije u Crnoj Gori.

Učešćem u ovoj Nacionalnoj ekološkoj kampanji, Centar za klimatske promjene UDG potvrdio je svoju aktivnu ulogu u javnom zagovaranju, podizanju svijesti i povezivanju ključnih aktera u procesu zelene tranzicije, kao i svoju posvećenost podršci implementaciji održivih politika i evropskih integracija Crne Gore u oblasti životne sredine i klimatskih promjena. Tokom 2025. godine održana su 3 sastanka Koordinacionog tima kampanje.

✓ Saradnja sa Centrom za istraživačko novinarstvo (CIN)

Ostvarena je saradnja sa Centrom za istraživačko novinarstvo (CIN) kroz učešće direktorice Centra za klimatske promjene UDG, dr Ivane Vojinović u podcast-u CIN-a Istražuj.me, kao i u istraživanjima CIN-a na teme kvaliteta vazduha i klimatskih promjena, sa fokusom na NDC 3.0.

✓ Sastanak sa zamjenikom generalnog direktora DG CLIMA u Evropskoj komisiji

Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, dr Ivana VOJINOVIĆ sastala se sa zamjenikom generalnog direktora DG CLIMA u Evropskoj komisiji, Janom DUŠIKOM, tokom njegove posjete Crnoj Gori. Sastanak je održan 04. februara 2025, u prostorijama Delegacije EU u Podgorici, a na kojem su pored Centra za klimatske promjene prisustvovali NVO Green Home, Bankwatch i Crnogorsko društvo ekologa. Razgovor je organizovan na teme jačanja saradnje u borbi protiv klimatskih promjena, usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa EU standardima i zajedničkih

napora ka održivoj budućnosti. Poseban fokus bio je na klimatskim ciljevima Crne Gore i koracima ka usklađivanju sa EU Acquis.

✓ Posjeta zamjenice ambasadorke Izraela Centru za klimatske promjene UDG

Zamjenica ambasadorke Izraela u Beogradu, koja na nerezidentnoj osnovi pokriva Crnu Goru, Alexandra BEN ARI i savjetnica za ekonomska pitanja u Ambasadi Izraela u Beogradu, Danijela PEJIĆ u januaru 2025. posjetile su Centar za klimatske promjene UDG i srele se sa direktoricom Ivanom VOJINOVIĆ. Dogovoren je nastavak saradnje, a kao potencijalne teme od obostranog značaja izdvojeni su: upravljanje vodama, clean tech inovacije i upravljanje otpadom.

4. UČEŠĆE NA NAJVAŽNIJIM KONFERENCIJAMA I OSTALIM DOGAĐAJIMA

Predstavnici Centra za klimatske promjene UDG učestvovali su kao panelisti/govornici na brojnim događajima tokom 2025. godine, koji su organizovani u državi i inostranstvu.

✓ **Dvodnevna Radionica naprednog istraživanja “Izgradnja otpornosti u dinamičnom okruženju kritične infrastrukture”**

Atlantski savez u Crnoj Gori i Centar za analizu rizika i upravljanje krizama organizovali su u februaru 2025. godine u Podgorici dvodnevnu Radionicu naprednog istraživanja ‘Izgradnja otpornosti u dinamičnom okruženju kritične infrastrukture’, koja je okupila stručnjake koji su razgovarali o jednom od najvećih izazova našeg vremena – obezbjeđivanju čiste, pristupačne i otporne energije za budućnost, kritičnoj infrastrukturi, sajber prijetnjama i klimatskim prilagođavanjima. Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, dr Ivana VOJINOVIĆ govorila je na Panelu 2 “Energetska bezbjednost i infrastruktura u EU i Zapadnom Balkanu”, na kojem je istakla hitnu potrebu za održivom energetsom tranzicijom na Zapadnom Balkanu.

✓ **Living Lab u okviru Interreg IPA Italy-Albania-Montenegro projekta GREEN**

✓ **Okrugli sto Valorizacija prirodnih resursa Crne Gore**

Na Okruglom stolu "Valorizacija prirodnih resursa Crne Gore", koji je dana 26.03.2025. godine organizovala Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (CANU), dr Ivana VOJINOVIĆ, direktorica Centra za klimatske promjene UDG, održala je predavanje na temu: "Zaštita, očuvanje i održiva valorizacija prirodnih resursa Crne Gore na putu evropskih integracija".

✓ **Eco Forum Herceg Novi 2025**

dr Ivana VOJINOVIĆ, direktorica Centra za klimatske promjene UDG, učestvovala je u aprilu 2025. godine na Eco Forumu Herceg Novi 2025, u okviru panela „Održiva infrastruktura i zelene tehnologije: Put ka otpornim zajednicama“. Forum je okupio vodeće stručnjake iz regiona i Evrope kako bi razgovarali o konkretnim rješenjima za održivi razvoj urbanih sredina.

✓ **ESG Adria Summit 2025**

Ivana VOJINOVIĆ, direktorica Centra, je na ESG Adria Summit 2025, održanom u aprilu 2025. u Porto Montenegro (Tivat), moderirala Panel-diskusiju „Korišćenje SDG „duge“ za održivi Jadran“. Učešćem na ESG Adria Summit 2025, Centar je potvrdio značaj međusektorske saradnje kao ključnog mehanizma za ubrzanje napretka ka SDG ciljevima. Učešće predstavnika finansijskog sektora, privrede i mladih na panelu je omogućilo sveobuhvatan pogled na realne prepreke, ali i na razvojne potencijale regiona. Treći ESG Adria Summit nastavio je da bude vodeći regionalni događaj koji okuplja lidere iz biznisa, Vlade, civilnog sektora i akademske zajednice kako bi zajednički unaprijedili ESG agendu u regiji Jadrana.

✓ **FemNet Konferencija**

dr Ivana VOJINOVIĆ, direktorica Centra za klimatske promjene UDG, učestvovala je u aprilu 2025. godine u Baru na FemNet Konferenciji, u okviru panela „Eko feminizam“. U fokusu njenog

izlaganja bile su žene i njihova povećana ranjivost na posljedice klimatskih promjena i ekološke degradacije.

✓ **Western Balkans Alumni Association**

Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, dr Ivana VOJINOVIĆ govorila je na Panelu „Razgovor o hitnim ekološkim pitanjima na Zapadnom Balkanu“, koji je održan 10. maja 2025. godine u Skadru (Albanija) u okviru Western Balkans Alumni Association u organizaciji DBU

✓ **Zajednički savjetodavni odbor Komiteta regiona EU i Crne Gore**

U Briselu je 27. maja 2025. godine održana sjednica Zajedničkog savjetodavnog odbora Komiteta regiona EU i Crne Gore, na kojoj je učestvovala Delegacija Crne Gore. Tema odbora glasila je: Proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji sa lokalnog stanovišta, kao i status Crne Gore kao ekološke države. Delegaciju su činili: Radoš ŽUGIĆ – predsjednik UO Zajednice opština i predsjednik Opštine Žabljak, Petar SMOLOVIĆ – predsjednik Opštine Bijelo Polje, Samir AGOVIĆ – predsjednik Opštine Petnjica i Vida IVANOVIĆ – predsjednica SO Berane. Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, Ivana VOJINOVIĆ imala je izlaganje na Tematskoj sesiji: Crna Gora – prva ekološka država na svijetu – riječi ili djela?

✓ **Konferencija „Opštine za EU – Uticaj evropskih integracija na lokalne samouprave u oblasti zaštite životne sredine”**

Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, Ivana VOJINOVIĆ prisustvovala je Konferenciji „Opštine za EU – Uticaj evropskih integracija na lokalne samouprave u oblasti zaštite životne sredine”, koja je održana 04. juna 2025. u Podgorici. Na skupu je istaknuta važnost uloge lokalnih samouprava u ispunjavanju ekoloških i klimatskih ciljeva na putu ka članstvu u EU.

✓ **Nacionalna ekološka kampanja „Čuvaj da te čuva“**

Kao jedan od partnera Nacionalne ekološke kampanje „Čuvaj da te čuva“, Centar za klimatske promjene UDG učestvovao je na Konferenciji, održanoj u junu 2025. godine u Podgorici, koja je označila početa kampanje. Konferenciju su otvorili Milojko SPAJIĆ, Predsjednik Vlade Crne Gore i Johann SATTLER, ambasador Evropske unije u Crnoj Gori.

Na događaju je direktorica Centra, dr Ivana VOJINOVIĆ moderirala uvodni panel „Zajednička misija: Zajedno za čistiju Crnu Goru“, na kojem su učestvovali: Damjan ĆULAFIĆ, ministar ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Anđela JAKŠIĆ-STOJANOVIĆ, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, Aleksandar BOŽOVIĆ, izvršni direktor Deponija d.o.o Podgorica, Saša MUJOVIĆ, gradonačelnik Glavnog grada i Dragan BOKAN, predsjednik Odbora direktora “Voli”. Poseban akcenat Panel diskusije stavljen je na potrebu zajedničkog i koordinisanog djelovanja institucija, privrede, obrazovnog sistema i građana u cilju unaprijeđenja politika zaštite životne sredine, smanjenja zagađenja i očuvanja prirodnih resursa.

✓ Četvrti simpozijum EPCG NET 2025

Na poziv Elektroprivrede Crne Gore (EPCG), Ivana VOJINOVIĆ, direktorica Centra za klimatske promjene UDG, učestvovala je 14. juna 2025. godine na Četvrtom simpozijumu EPCG NET 2025 u Budvi, koji je okupio ključne aktere energetske tranzicije iz regiona. Direktorica VOJINOVIĆ bila je panelistkinja na panelu “Žene u energetici i klimatskoj politici: Tradicija 2.0”, gdje je govorila o izazovima, iskustvima i prilici za veću vidljivost žena u procesima donošenja odluka u sektoru energetike i klimatskih politika.

✓ **Panel diskusija “Izazovi u Parku prirode Rijeka Zeta”**

U organizaciji Skupštine Crne Gore, povodom Dana ekološke države Crne Gore, a u okviru inicijative “Parlament u akciji - za ekološku Crnu Goru”, 16. septembra 2025. godine u Danilovgradu je održana Panel diskusija “Izazovi u Parku prirode Rijeka Zeta”. Moderatorica panel diskusije bila je Ivana VOJINOVIĆ, direktorica Centra za klimatske promjene UDG.

✓ **EDP radionice u okviru izrade Strategije pametne specijalizacije (S3) 2026-2031.**

U okviru procesa izrade Strategije pametne specijalizacije (S3) 2026-2031. Crne Gore, kojim koordinira Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, a u okviru Radne grupe za oblast “Energija i održiva životna sredina”, čiji je član Centra, direktorica Ivana Vojinović vodila je tri radionice u okviru Entrepreneurial Discovery Process-a (EDP). U okviru EDP radionica je vođen aktivni dijalog sa relevantnim predstavnicima privrede, akademije, javnog sektora i civilnog društva. SWOT radionica je održana 23.09.2025, dok su Vision radionica i Policy Mix radionica održane 23.10.2025, odnosno 25.11.2025. godine.

✓ **Forum organizacija civilnog društva (CSO) Berlinskog procesa 2025**

Direktorica Centra za klimatske promjene, Ivana VOJINOVIĆ učestvovala je na panelu „Životna sredina, energija i dekarbonizacija“ Foruma organizacija civilnog društva (CSO) Berlinskog procesa 2025, održanom 23.09.2025. u Podgorici. Forum je okupio predstavnike civilnog sektora, Vlada, međunarodnih organizacija i institucija EU, s ciljem jačanja regionalne saradnje u oblasti energetske tranzicije i klimatskih politika Zapadnog Balkana.

✓ **17. međunarodni Polieco Forum**

Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, dr Ivana VOJINOVIĆ učestvovala je kao panelista na prvom Panelu „Nelegalno upravljanje otpadom i ažuriranje zakonodavstva o zaštiti životne sredine“ na 17. međunarodnom Polieco Forumu posvećenom borbi protiv ekološkog kriminala i upravljanju otpadom, koji je održan u septembru 2025. u Napulju (Italija). Panel je okupio predstavnike institucija Italije, Crne Gore i Albanije, uključujući: tužioce i predstavnike pravosuđa, predstavnike Parlamenta i Vlade, bezbjednosne i istražne organe, istraživačke novinare i ekspertsku zajednicu.

✓ **Energy Week Western Balkans 2025**

Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, Ivana VOJINOVIĆ moderirala je Ministarski panel „Put do 2040“ na Energy Week Western Balkans 2025, održanoj u oktobru 2025. u Miločeru (Crna Gora). Panel je okupio donosioce odluka i eksperte koji su razgovarali o jednom od najambicioznijih ciljeva regiona – isporuci 20 GW kapaciteta iz obnovljivih izvora energije do 2040. Učesnici panela bili su : Admir ŠAHMANOVIĆ – ministar energetike i rudarstva, Crna Gora; Nj.E. Andreina MARSELLA – ambasadorica Italije u Crnoj Gori; Petar ĐOKIĆ – ministar energetike i rudarstva Republike Srpske (BiH); Dejan POPOVIĆ – predsjednik Agencije za energetiku Republike Srbije; i Dan CALDERON – suosnivač i partner, Alcazar Energy. Diskusija je otvorila pitanja o tome kako Zapadni Balkan može ubrzati energetska tranziciju, uz istovremeno jačanje energetske bezbjednosti, inkluzivnosti i investicione spremnosti.

✓ **VI Konferencija o vodama - Crna Gora**

Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, dr Ivana VOJINOVIĆ održala je prezentaciju na temu uticaja klimatskih promjena na vode na VI Konferenciji o vodama - Crna Gora, koja je održana u periodu 22–24.10.2025. godine u Budvi, u organizaciji Udruženja vodovoda Crne Gore i Zajednice opština Crne Gore.

✓ **Međunarodni samit “Balkan power 2025”**

Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, Ivana VOJINOVIĆ učestvovala je na međunarodnom samitu “Balkan power 2025”, koji je održan u novembru 2025. godine u Kotoru, a okupio je stručnjake iz energetske industrije sa fokusom na investicione projekte iz oblasti hidro, solarne i vjetroenergije koji oblikuju novu energetska mapu Evrope. Direktorica Centra imala je prezentaciju na temu “Kretanje ka čistoj i pristupačnoj energiji”.

✓ **Konferencija „Pravedna zelena tranzicija - gdje je Crna Gora?”**

Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, Ivana VOJINOVIĆ učestvovala je, kao panelista, na Konferenciji „Pravedna zelena tranzicija - gdje je Crna Gora?”, u organizaciji Fonda za progresivne politike (06. decembar 2025.). Na događaju je razgovarano o izazovima i prilikama zelene tranzicije u Crnoj Gori, uz poseban fokus na potrebu da ovaj proces bude pravedan, inkluzivan i usmjeren ka ljudima, zajednicama i dugoročnom održivom razvoju.

✓ **Konferencija „Biznis u zelenoj tranziciji: prilike i izazovi”**

Direktorica Centra za klimatske promjene UDG, Ivana VOJINOVIĆ učestvovala je 08. decembra 2025. na Konferenciji „Biznis u zelenoj tranziciji: prilike i izazovi“ u organizaciji Unije poslodavaca Crne Gore, a u sklopu projekta Međunarodne organizacije rada i GIZ-a. Direktorica je prezentovala Izvještaj o procjeni ažuriranog nacionalno utvrđenog doprinosa (NDC 3.0) i njegovim implikacijama na privredu Crne Gore. Pored prezentacije, učestvovala je i u panel-diskusiji.

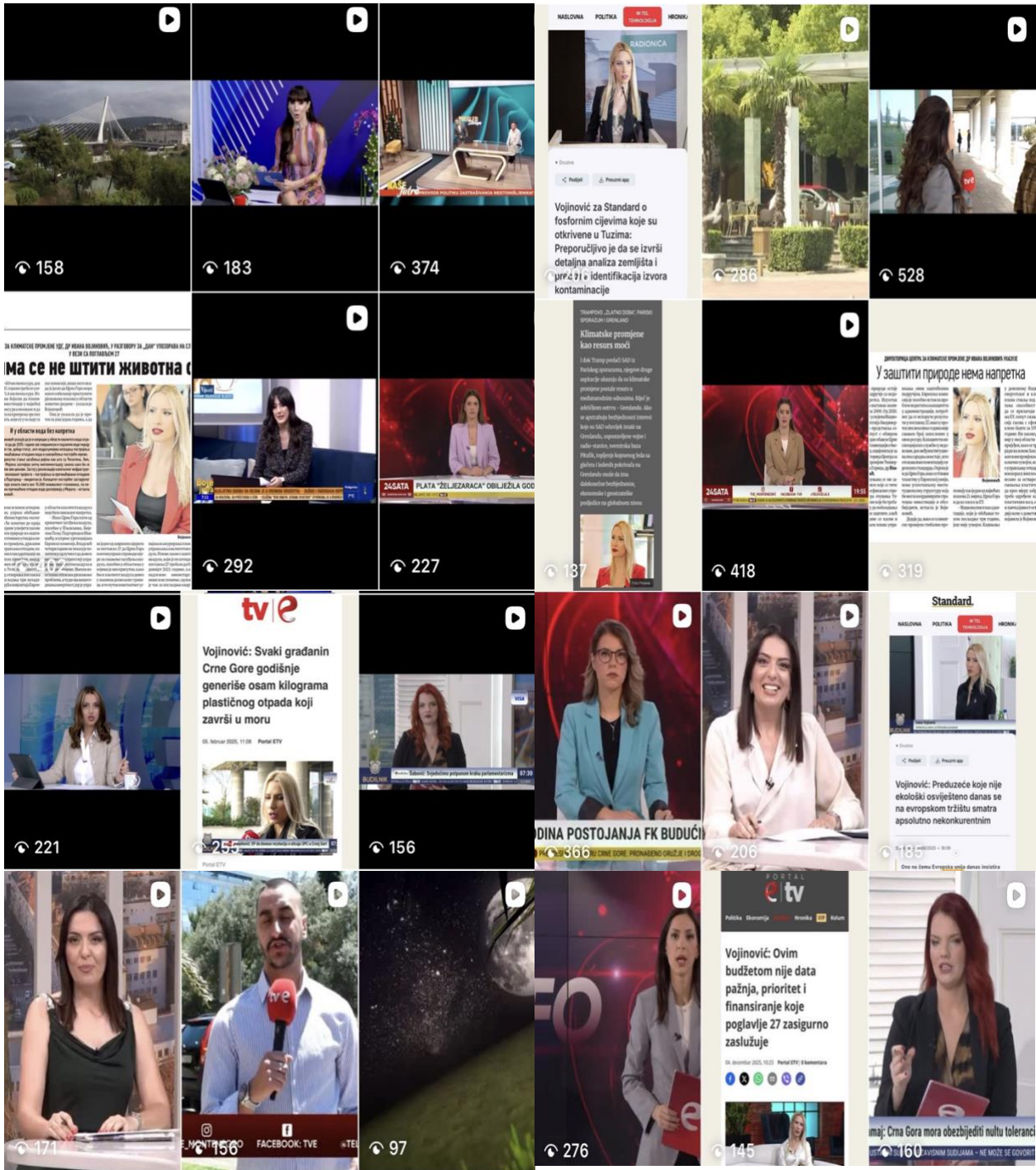
5. VIDLJIVOST U JAVNOSTI I MEDIJIMA

Kao i prethodnih godina, i tokom 2025. godine, Centar za klimatske promjene, prirodne resurse i energiju UDG nastavio je da ostvaruje snažno i prepoznatljivo prisustvo u javnom prostoru, potvrđujući svoju ulogu relevantnog stručnog i naučnog autoriteta u oblasti klimatskih promjena, energetske tranzicije, održivog razvoja i klimatske diplomatije. Kroz brojna gostovanja u televizijskim emisijama, informativnim programima, specijalizovanim debatama i drugim medijskim formatima, Centar je kontinuirano doprinosa oblikovanju javnog diskursa o pitanjima od strateškog značaja za Crnu Goru i region. Predstavnici Centra bili su prisutni u programima svih medija u Crnoj Gori, gdje su kroz stručne analize, komentare i javne nastupe tumačili kompleksne procese vezane za klimatske politike, međunarodne obaveze Crne Gore, zelenu tranziciju i izazove prilagođavanja klimatskim promjenama. Aproksimativno, oko 250 pojavljivanja predstavnika Centra u medijima je ostvareno tokom 2025. godine, što je jedna objava na dan. Ovakva medijska zastupljenost potvrđuje visok nivo kompetencija Centra i povjerenje koje institucije i mediji ukazuju njegovim ekspertima kao sagovornicima u pitanjima od javnog interesa.

Prisutnost je ostvarena na sljedećim medijima: TV Vijesti, dnevne novine Dan, RTV Nikšić, RTV PG, dnevne novine Pobjeda, TV 7, Ecoportal, TV E, portal E TV, portal RTV PG, TV Prva, portal

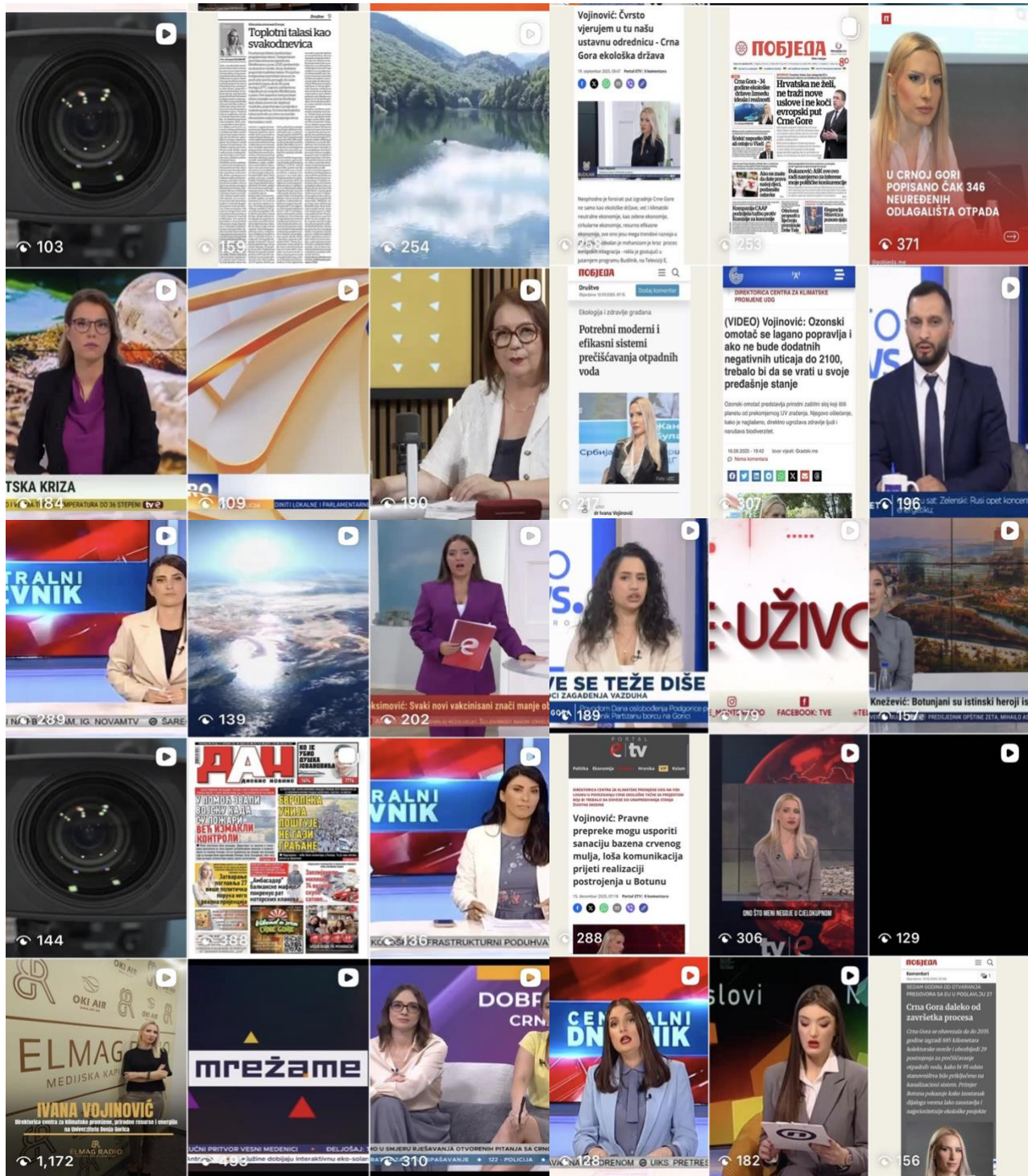
Standard, dnevne novine Vijesti, TV Nova M, RTCG, portal Vijesti, Novinska agencija Mina Business, TV Euronews.Montenegro, portal Dan, TV NewsMax Balkans, M Portal, portal RTCG, portal RTV NK, Elmag radio, časopis Diplomacy&Commerce, portal CDM, radio Antena M, portal Antena M, Portal analitika, portal Euronews.Montenegro, portal Pobjeda, Press portal, radio Crne Gore, radio Kotor, portal 24/7.

Poseban značaj ovih aktivnosti ogleda se u činjenici da Centar, kroz svoje javno djelovanje, ne samo da prenosi naučno zasnovane i stručno verifikovane informacije, već aktivno utiče na podizanje nivoa svijesti građana, jačanje razumijevanja klimatskih rizika i promovisanje odgovornog odnosa prema životnoj sredini. Time Centar ostvaruje važnu društvenu funkciju u suzbijanju dezinformacija i popularizaciji nauke, doprinoseći informisanijem i otpornijem društvu.

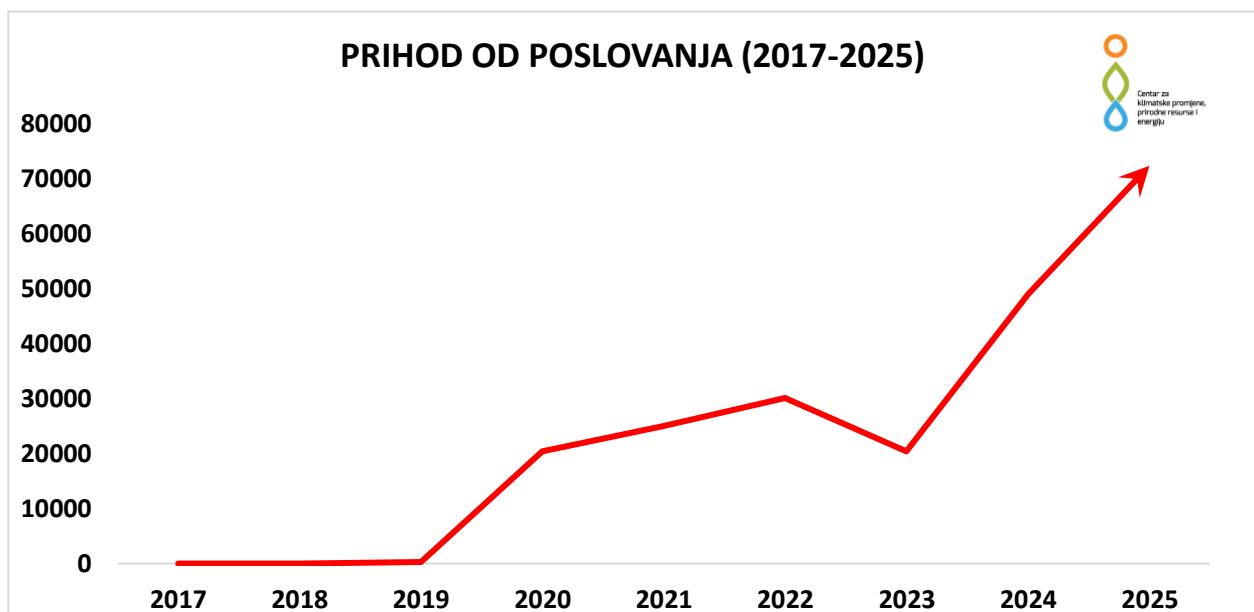

6. OSTALO

- Tokom 2025. godine, predstavnici Centra bili su članovi sljedećih Radnih grupa:
 - ✓ Radna grupa za inovacije Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju za prioritetnu oblast Strategije pametne specijalizacije Crne Gore: Energija i održiva životna sredina (Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija),
 - ✓ Radna grupa za Program razvoja zelenog vodonika (Ministarstvo energetike i rudarstva).
- Saradnja sa Agencijom za tržišne komunikacije Creative Group Aquarius d.o.o, na realizaciji ESG aktivnosti, a koje se tiču teme ugroženih vrsta drveća i njihovim lokacijama, a sve u sklopu Adria ESG samita.
- Tokom 2025. godine, u Centru se obučavala jedna pripravnica po osnovu Programa stručnog osposobljavanja Zavoda za zapošljavanje, kao i jedna studentkinja sa Lehigh University (Pennsylvania).
- Centar je partner na projektu „Zelene vještine za zelene poslove“, čiji je vodeći partner JU Srednja ekonomska škola “Mirko Vešović“, Podgorica, a koji je podržan od strane Regional Challenge Fund-a.
- Saradnja sa opštinom Ulcinj kroz video intervju u okviru projekta “Danube Indeeet - Integrated and Decentralised Concept Rethinking Energy and Transport Systems Based on Renewable Energy in the Danube Region“, koji se realizuje kroz Dunavski program. Vodeći partner projekta je Landshut University of Applied Sciences, dok je opština Ulcinj jedan od ukupno 12 partnera.
- Pored niza održanih sastanaka sa donosiocima odluka na državnom i lokalnom nivou, ostvarena je i saradnja sa međunarodnim partnerima kroz susrete i sastanke, između ostalog, sa: Johann SATTLEROM, šefom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, NJ.E. Anne-Marie MASKAY, ambasadoricom Republike Francuske u Crnoj Gori, NJ.E. Veselkom GRUBIŠIĆEM, ambasadorom Republike Hrvatske u Crnoj Gori, NJ.E Peter FELTENOM, ambasadorom Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori, NJ.E Branimirom JUKIĆEM, ambasadorom Bosne i Hercegovine u Crnoj Gori, Vladimirom GJORGJIEVIM, šefom Međunarodne organizacije za migracije (IOM) u Crnoj Gori, Caroline TISSOT, UN rezidentnom koordinatorkom u Crnoj Gori, Luke THOMSON-om direktorom regionalne kancelarije State Department-a za zaštitu životne sredine, nauku, tehnologiju i zdravstvo i službenicima Ambasade SAD-a u Crnoj Gori, Princom Nikolom PETROVIĆEM NJEGOŠEM, predstavnicima relevantnih Generalnih direktorata iz Evropske Komisije, itd.

7. FINANSIJSKI REZULTAT

Nakon više nego duplog rasta prihoda od poslovanja u 2024. godini u poređenju sa 2023. godinom, a kao posljedica realizacije značajno većeg broja projekata u odnosu na ranije godine, Centar za klimatske promjene UDG nastavio je sa uspješnim trendom rasta prihoda iz redovnog poslovanja i tokom protekle, 2025. godine.

Tokom 2025. godine ostvareni su ukupni prihodi iz poslovanja u visini od 72.425 eura, što je za 47% više u poređenju sa 2024. godinom kada su isti iznosili 49.128 eura.

8. ZAKLJUČAK

Tokom godine, Centar za klimatske promjene, prirodne resurse i energiju Univerziteta Donja Gorica ostvario je niz značajnih aktivnosti usmjerenih ka unaprijeđenju klimatskih i ekoloških politika, jačanju institucionalnih kapaciteta i promociji održivog razvoja u Crnoj Gori i regionu Zapadnog Balkana. Kroz organizaciju i učešće u konferencijama, panelima, fokus grupama i edukativnim događajima, Centar je doprinio razvoju javnog dijaloga, razmjeni znanja i povezivanju ključnih aktera iz institucija, privrede, akademske zajednice i civilnog sektora.

Poseban doprinos ostvaren je u oblasti zelene i pravedne energetske tranzicije, klimatske diplomatije, ESG prakse, održivog urbanog razvoja i zaštite životne sredine, uz kontinuirano usklađivanje aktivnosti Centra sa evropskim politikama, ciljevima Evropskog zelenog sporazuma i zahtjevima iz procesa pristupanja Evropskoj uniji, posebno u okviru Poglavlja 27. Aktivno učešće u nacionalnim i međunarodnim projektima dodatno je osnažilo ulogu Centra kao relevantnog stručnog i savjetodavnog partnera u procesima kreiranja i implementacije održivih javnih politika. Kroz saradnju sa državnim i lokalnim institucijama, međunarodnim organizacijama, obrazovnim ustanovama, privredom i medijima, Centar je doprinio jačanju svijesti o klimatskim promjenama i potrebi sistemskog pristupa zaštiti prirodnih resursa. U narednom periodu, Centar će nastaviti da razvija istraživačke, edukativne i savjetodavne aktivnosti, sa ciljem daljeg jačanja otpornosti društva na klimatske izazove i doprinosa održivom i inkluzivnom razvoju Crne Gore.

